

Bruksela, 6 czerwca 2019 r.
(OR. en)

9878/19

SOC 406
EMPL 303
ECOFIN 537
EDUC 255

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Komitety Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Horyzontalne zatrudnieniowe i społeczne aspekty europejskiego semestru 2019 – Debata orientacyjna

Delegacje otrzymują w załączeniu notę, w której prezydencja nakreśla kontekst debaty orientacyjnej oraz przedstawia wskazówki i pytania mające wskazać ministrom kierunek dyskusji zaplanowanej na posiedzenie Rady EPSCO w dniu 13 czerwca 2019 r.

Debata orientacyjna na temat horyzontalnych zatrudnieniowych i społecznych aspektów europejskiego semestru 2019

Rada EPSCO, 13 czerwca 2019 r.

Cykl europejskiego semestru: drogowskaz ku trwałemu wzrostowi gospodarczemu sprzyjającemu włączeniu społecznemu w Europie

Pakiet europejskiego semestru 2019 potwierdza, że Unia Europejska w dalszym ciągu odnotowuje wzrost gospodarczy i wzrost zatrudnienia. Pod koniec 2018 r. w UE było zatrudnionych ponad 230 mln osób, a stopa bezrobocia nadal spada i znajduje się obecnie znacznie poniżej poziomu sprzed kryzysu. Ponadto z uwagi na to, że w 2018 r. wskaźnik zatrudnienia odnotowano na poziomie 73,1 %, prawdopodobne jest, że wskaźnik ten będzie mieć wartość zbliżoną do wynoszącego 75% celu zakładanego w strategii „Europa 2020”.

Jednocześnie zmniejsza się liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Pod koniec 2017 r. osób takich było o 4,2 mln mniej niż w 2008 r. Mimo że daleko jeszcze do osiągnięcia celu strategii „Europa 2020” w zakresie wydzwignięcia z ubóstwa lub wykluczenia społecznego 20 mln osób, poczyniono postępy w realizacji tego celu i wydaje się, że sytuacja szybko się poprawia.

Jednakże nie wszystkie państwa członkowskie w równym stopniu korzystają z tych pozytywnych tendencji.

Europejski semestr odgrywa kluczową rolę w koordynowaniu i monitorowaniu polityk społecznych i gospodarczych w Unii Europejskiej i pomaganiu państwom członkowskim w osiąganiu celów określonych w strategii „Europa 2020”. W ramach europejskiego semestru reformy strukturalne wspierają wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu i zatrudnieniu, a jednocześnie ułatwiają ograniczenie zakłóceń równowagi makroekonomicznej. Uwzględnienie problematyki Europejskiego filaru praw socjalnych w europejskim semestrze począwszy od 2018 r. mogło dodatkowo ułatwić przebieg tego procesu, sprzyjając pozytywnej konwergencji służącej poprawie warunków pracy i życia.

Przyjęcie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2019 r. rozpoczęło bieżący cykl europejskiego semestru. Przedstawione w tej analizie priorytety są ze sobą ściśle powiązane i wzajemnie się wzmacniają, stanowiąc podstawę dla potrzeby stosowania zintegrowanego podejścia na szczeblu krajowym i unijnym w celu zapewnienia trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu i poprawy ogólnej sytuacji społeczno-gospodarczej. Szczególny nacisk położono również na potrzebę inwestowania dostosowanego do konkretnej sytuacji na szczeblu krajowym i regionalnym.

Strategia „Europa 2020”: cele na bieżące dziesięciolecie dotyczące inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategia „Europa 2020” wyznacza ambitne cele dotyczące zatrudnienia, badań i rozwoju, zmiany klimatu i energii, edukacji, ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Cele te udało się zrealizować z różnym powodzeniem. Być może uda się do 2020 r. osiągnąć cel zakładający wskaźnik zatrudnienia na poziomie 75 %. W odniesieniu do sytuacji społecznej postępy są wyraźne; jednak jak wspomniano powyżej, osiągnięcie celu polegającego na wydzwignięciu z ubóstwa lub wykluczenia społecznego 20 mln osób pozostaje wyzwaniem, a ostateczny wynik w tym obszarze zależeć będzie od ogólnych warunków gospodarczych.

Choć cele strategii „Europa 2020” obejmują różne dziedziny, są wzajemnie ze sobą związane. Dostęp do kształcenia i szkolenia wysokiej jakości ma kluczowe znaczenie dla umożliwiania integracji na rynku pracy. Jednocześnie cel strategii „Europa 2020” dotyczący badań i rozwoju jest ściśle związany z celami w zakresie edukacji i zatrudnienia. Z jednej strony, badania i rozwój mogą prowadzić do tworzenia miejsc pracy i stymulowania zatrudnialności i produktywności poprzez zapewnianie niezbędnych umiejętności i technologii; z drugiej strony, nowe technologie mogą również prowadzić do dalszych zmian społecznych i przemian na rynku pracy.

Europejski semestr, służąc do monitorowania postępów w realizacji celów strategii „Europa 2020”, stanowi jednocześnie ramy do analizowania i zapewniania mocnych powiązań między nimi. Będzie to nadal jeden z kluczowych elementów umożliwiający koordynowanie reform polityki społecznej i polityki dotyczącej zatrudnienia.

Dalsze działania: polityka społeczna i polityka dotycząca zatrudnienia jako kluczowe elementy europejskiego semestru

Każdego roku państwa członkowskie zobowiązują się do wdrożenia reform strukturalnych mających na celu stworzenie warunków sprzyjających uczestnictwu na rynku pracy, propagowaniu inicjatyw służących podnoszeniu kwalifikacji i przekwalifikowaniu i zapewnieniu powszechnego włączenia społecznego i gospodarczego.

Ostatni wzrost zatrudnienia nastąpił głównie dzięki kobietom i starszym pracownikom, ale nadal utrzymują się różnice w poziomie zatrudnienia na niekorzyść tych grup w porównaniu ze średnią. Jednocześnie poziom ubóstwa pracujących jest wysoki i rośnie w niektórych państwach członkowskich, a poziom nierówności dochodowych utrzymuje się na wysokim poziomie. Ryzyko ubóstwa lub wykluczenia społecznego pozostaje wyzwaniem w szczególności w przypadku pracowników o niskich umiejętnościach, dzieci, osób z niepełnosprawnościami i osób ze środowisk migracyjnych. Ważne jest zatem, aby wyzwania społeczne i te dotyczące rynku pracy pozostały w centrum europejskiego semestru i by stawiać im czoła zgodnie z wytycznymi dotyczącymi zatrudnienia i Europejskim filarem praw socjalnych. Zapewnienie korzystania z pozytywnych tendencji przez wszystkich obywateli wzmocniłoby stabilność gospodarki, sprzyjałoby zaufaniu do Unii Europejskiej i zwiększyłoby poparcie dla wspólnych wartości europejskich.

Europejski semestr: przydatne narzędzie ukierunkowujące przyszłą koordynację polityki europejskiej

Zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczą głównych wyzwań gospodarczych, społecznych i w zakresie zatrudnienia, a ich realizacja leży u podstaw procesu europejskiego semestru. Z biegiem lat wskaźniki realizacji poprawiają się, ponieważ zwykle potrzeba czasu, by reformy weszły w życie. W związku z tym jedynie dla 30 % zaleceń dla poszczególnych krajów w latach 2011–2018 odnotowano brak postępów lub ograniczone postępy, podczas gdy 26 % zaleceń zostało wdrożonych w całości lub w znacznym stopniu. Poprzez dalszą poprawę wdrażania reform europejski semestr może stać się jeszcze bardziej skutecznym narzędziem koordynacji polityki w całej Unii Europejskiej i przyczynić się do większej spójności między państwami członkowskimi i do ogólnej poprawy wyników UE.

Dlatego też konieczne jest podejmowanie wysiłków na rzecz poprawy wskaźników realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów – poprzez dzielenie się doświadczeniami na temat wspólnych wyzwań i najlepszymi praktykami w zakresie radzenia sobie z nimi, a także poprzez skuteczne monitorowanie rozwoju sytuacji i pogłębiony dialog na wszystkich etapach prowadzony z partnerami społecznymi i innymi zainteresowanymi stronami zarówno na szczeblu krajowym, jak i na szczeblu UE. Ponadto zasadnicze znaczenie ma wspieranie wysiłków na rzecz reform poprzez udzielanie odpowiedniego finansowania przy wydajnym wykorzystywaniu funduszy strukturalnych, zwłaszcza EFS i EFS+.

W tym kontekście oraz w celu wniesienia wkładu w obrady Rady Europejskiej ministrowie są proszeni o odpowiedź na następujące pytania:

1. *Czy europejski semestr jest skutecznym narzędziem do zapewniania, by państwa członkowskie w skoordynowany sposób poprawiały swoje wyniki w zakresie zatrudnienia i sytuacji społecznej, w tym poprzez osiągnięcie celów strategii „Europa 2020”?*
 2. *Jak jeszcze bardziej zmodyfikować proces europejskiego semestru, by wzmocnić jego wymiar społeczny, w tym przez zapewnienie należytego uwzględnienia kwestii społecznych w innych obszarach polityki?*
 3. *Poprzez jakie środki państwa członkowskie mogłyby zwiększyć poczucie odpowiedzialności za proces europejskiego semestru, by zwiększyć skuteczne i skoordynowane wdrażanie zaleceń dla poszczególnych krajów i reform krajowych?*
-